

УДК 336.71:336.717.22.

Фостяк В. В.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансового консалтингу та банківництва,
Університет банківської справи, Львів, Україна;
e-mail: virynya@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-1103-7365

Танчак Я. А.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансового консалтингу та банківництва,
Університет банківської справи, Львів, Україна;
e-mail: jarunatanchak@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-1787-4516

Другова В. Т.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри фінансового консалтингу та банківництва,
Університет банківської справи, Львів, Україна;
e-mail: viradruhova@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9826-3201

Алексєєв І. В.

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів,
Національний університет «Львівська політехніка», Львів, Україна;
e-mail: ihor.v.aliexsieiev@lpnu.ua; ORCID ID: 0000-0001-6618-3100

Бондарчук М.К.

доктор економічних наук, професор,
професор кафедри фінансів,
Національний університет «Львівська політехніка», Львів, Україна;
e-mail: mariia.k.bondarchuk@lpnu.ua; ORCID ID: 0000-0002-4624-0734

ДЕПОЗИТНА ПОЛІТИКА БАНКІВ УКРАЇНИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-2019

Анотація. Пандемія COVID-2019 стала неочікуваним викликом для економік багатьох країн. Для уникнення швидкого розповсюдження хвороби уряди більшості країн вводили карантин, вимушено закривали кордони, установлювали обмеження на пересування населення тощо. Очевидно, що це провокувало нестабільність на фінансових ринках, різкі коливання курсів національних валют і погіршувало економічні очікування населення.

Проведено дослідження депозитної політики банків України в умовах економічної нестабільності, що була спровокована пандемією COVID-2019. На основі статистичних даних проаналізовано структуру депозитних вкладень юридичних і фізичних осіб, динаміку процентних ставок, регіональний розподіл депозитів, а також визначено банків-лідерів із залучення грошових коштів. Отримано неочікувані висновки щодо незначного впливу пандемії на ринок депозитів. Попри всі негативні прогнози, в Україні не спостерігалось значного відпливу депозитів, радше навпаки — банки змогли наростити обсяги залучених коштів від фізичних і юридичних осіб. Проте негативні очікування населення відбилися на структурі депозитних ресурсів, зокрема в аналізований період значно зросла частка коштів на вимогу і короткострокових депозитів.

На основі аналізу думок експертів, а також прогнозу основних економічних показників, що мають вплив на ринок депозитів, було розроблено й обґрунтовано три сценарії подальшого розвитку економіки України та банківського сектору — оптимістичний, критичний і реалістичний. На думку авторів, найбільш обґрунтованим у цих умовах може стати реалістичний сценарій, який передбачатиме позитивну динаміку у зростанні базових економічних показників, що впливатиме на зростання обсягів депозитних ресурсів у банках, водночас ураховуватиме потенційні ризики неекономічного характеру, що можуть дестабілізувати ситуацію.

Отримані висновки можуть бути застосовані при розробленні стратегій розвитку як окремих банків, так і банківської системи загалом.

Ключові слова: депозити, депозитна політика банків, пандемія, фінансові ресурси, банки, фінансові ризики.

Формул: 0; рис.: 4; табл.: 2; бібл.: 13.

Fostyak V.

*Ph. D. in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of Department of Financial Consulting and Banking;
Banking University, Lviv, Ukraine;
e-mail: virynya@ukr.net; ORCID ID: 0000-0002-1103-7365*

Tanchak Ya.

*Ph. D. in Economics,
Associate Professor of Department of Financial Consulting and Banking,
Banking University, Lviv, Ukraine;
e-mail: jarunatanchak@ukr.net; ORCID ID: 0000-0003-1787-4516*

Druhova V.

*Ph. D. in Economics,
Associate Professor of Department of Financial Consulting and Banking,
Banking University, Lviv, Ukraine;
e-mail: viradruhova@gmail.com; ORCID ID: 0000-0001-9826-3201*

Aliexsieiev I.

*D. Sc. in Economics,
Head of Department of Finance
Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine;
e-mail: ihor.v.aliexsieiev@lpnu.ua; ORCID ID: 0000-0001-6618-3100*

Bondarchuk M.

*Professor of Department of Finance
Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine;
e-mail: mariia.k.bondarchuk@lpnu.ua; ORCID ID: 0000-0002-4624-0734*

DEPOSIT POLICY OF BANKS OF UKRAINE IN CONDITIONS OF COVID-2019 PANDEMIC

Abstract. The pandemic COVID-2019 has been an unexpected challenge for the economies of many countries. In order to avoid the rapid spread of the disease, the governments of most countries imposed quarantine, forcibly closed borders, imposed restrictions on the movement of the population, and so on. Obviously, this provoked instability in financial markets, sharp fluctuations in national exchange rates and worsened the economic expectations of the population.

In the scientific article, the authors conducted a study of the deposit policy of Ukrainian banks in this economic instability, which was provoked by the COVID-2019 pandemic. Based on statistical data, the structure of deposits of legal entities and individuals, the dynamics of interest rates, the regional distribution of deposits, as well as identified the leading banks to raise funds. The authors obtained unexpected conclusions about the lack of significant impact of the pandemic on the deposit market. Despite all the negative forecasts, there was no significant outflow of deposits in Ukraine, rather the opposite — banks were able to increase the amount of funds raised from individuals and legal entities. However, the negative expectations of the population affected the structure of deposit resources, in particular, in the analyzed period the share of demand deposits and short-term deposits increased significantly.

Based on the analysis of experts' opinions, as well as the forecast of the main economic indicators that have an impact on the deposit market, three scenarios for further development of Ukraine's economy and the banking sector were developed and substantiated — optimistic, critical and realistic. According to the authors, the most reasonable in these conditions may be a realistic scenario that will provide positive dynamics in the growth of basic economic indicators, which will

affect the growth of deposit resources in banks, while taking into account potential non-economic risks that could destabilize the situation.

The findings can be applied in developing strategies for the development of individual banks and the banking system as a whole.

Keywords: deposits, deposit policy of banks, pandemic, financial resources, banks, financial risks.

JEL Classification G21, E58

Formulas: 0; fig.: 4; tabl.: 10; bibl.: 13.

Вступ. Депозитні кошти відіграють важливу роль у функціонуванні не лише банку, а й економіки країни в цілому. За допомогою акумульованих грошових коштів від юридичних і фізичних осіб банки формують свою ресурсну базу, яка пізніше за допомогою кредитних та інвестиційних операцій направляється в реальний сектор економіки. Завдяки цьому економіка країни отримує додаткові ресурси для росту та розвитку.

Особливістю депозитних коштів є їхня чутливість до різноманітних чинників зовнішнього середовища. Політичні кризи, коливання курсу національної валюти, нестабільність на фінансових ринках — ці та інші фактори можуть протягом декількох днів ввести в колапс банківську систему країни. Яскравим прикладом такої дестабілізації на ринку був 2008 рік, коли в результаті стрімкого знецінення гривні Національний банк України вводив мораторій на зняття коштів з депозитних рахунків як вимушений інструмент стабілізації ситуації на ринку. Навіть без таких крайніх заходів коливання на депозитному ринку є негативним явищем і, зазвичай, вимагає довгих місяців для відновлення докризових показників.

Аналіз досліджень і постановка завдання. Депозитна політика українських банків була предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців [7—9]. Проведені ними дослідження показували стабільне нарощення банками обсягів депозитних ресурсів, зниження процентних ставок на ринку і зменшення частки валютних депозитів протягом останніх трьох років. Крім того, зазначені науковці досить позитивно прогнозували подальшу ситуацію на ринку.

Проте на початку 2020 року Україна, як й інші країни світу, зіштовхнулося з абсолютно неочікуваним викликом — пандемією COVID-2019. Нестабільність перших тижнів негативно вплинула на світові фінансові ринки. Банківські установи протягом тривалого часу перебували у стані турбулентності й очікування стрімкого відпливу коштів з депозитних рахунків. Беручи до уваги нові умови функціонування, виникла потреба в нових дослідженнях, які б це врахували.

Проведений аналіз закордонних наукових досліджень показує цікавий парадокс — обсяги залучених депозитів зростали в більшості країн світу, незважаючи на нестабільність через пандемію. Зокрема, автори праці [10], вивчаючи щотижневі коливання депозитів на банківському ринку США, відзначили зростання обсягів залучених банками коштів. На думку Ross Levine, Chen Lin, Mingzhu Tai, Wensi Xie [10, с. 43—44], на відміну від американського фондового ринку із різкими коливаннями, депозити в момент нестабільності виявилися більш безпечним інструментом вкладень заощаджень.

Автори інших праць [11; 12] при оцінці впливу пандемії на банківський ринок найбільші ризики бачать у сфері кредитування через погіршення рівня платоспроможності населення, тоді як прогнози на ринок депозитів залишаються стабільними.

Саме тому особливої актуальності набувають питання дослідження впливу пандемії як дестабілізуючого фактору на депозитний ринок в Україні. Крім того, важливого значення набуває прогнозування подальшого розвитку подій на вітчизняному депозитному ринку з розробленням потенційних сценаріїв розгортання ситуації з пандемією COVID-2019.

Мета наукової статті — аналіз депозитного ринку України і його змін протягом 2020 року з метою вироблення подальших сценаріїв та рекомендацій щодо його функціонування в умовах продовження пандемії COVID-2019.

Результати дослідження. У сучасних умовах нестабільності економічної та політичної ситуації, а починаючи з березня пандемії COVID-19 і пов'язаних з нею карантинних обмежень, що ускладнили роботу всього сектору, банки повинні приділяти достатньо уваги питанню пристосування депозитної політики до умов їхнього функціонування. Такий фон у країні мав би призвести до зменшення обсягу тимчасово вільних ресурсів населення і суб'єктів господарювання, спричиняючи тенденцію до відпливу депозитів з банківської системи, проте спостерігається стабільність депозитної бази і зростання обсягів гривневих коштів населення (в умовах невизначеності зростали переважно обсяги коштів на вимогу).

Варто зауважити, що протягом 2017—2020 років загальна сума депозитних коштів у банківській системі України має тенденцію до зростання — з 882 492 млн грн на кінець 2017 р. до 1 142 598 млн грн у II кварталі 2020-го (приріст 260 106 млн грн, або 29,47 %). Така закономірність була спричинена в основному зростанням довіри вкладників до банківської системи і поступовим пожвавленням економіки загалом.

Якщо аналізувати структуру депозитних коштів, то бачимо переважання коштів фізичних осіб протягом усього періоду. Так, на кінець 2017 року вони становили 478 565 млн грн, а у II кварталі 2020-го — 619 115 млн грн, тобто на 140 550 млн грн, або на 29,37 % більше. Щодо коштів юридичних осіб, то їхня тенденція теж досить позитивна, вони зросли на 119 556 млн грн, або на 29,60 %, з 403 927 млн грн на кінець 2017 року до 523 483 млн грн.

Якщо аналізувати структуру коштів юридичних осіб у розрізі строковості, то протягом 2017 року — II кв. 2020-го спостерігається переважання депозитів на вимогу. На кінець 2017 року вони становили 308 021 млн грн (76,26 %), а у II кварталі 2020-го — 410 908 млн грн (78,50 %), при цьому строкові депозити становили 95 906 млн грн (23,74 %) і 112 575 млн грн (21,5 %) відповідно.

Аналізуючи загальну ситуацію на депозитному ринку України, важливого значення набуває визначення рейтингу банківських установ, яким найбільше довіряють вкладники. Так, найкращі показники традиційно у АТ КБ «ПриватБанк» та АТ «Ощадбанк», які займають лідерські позиції, загальна сума вкладів згаданих банків становить 222 278 млн грн та 180 538 млн грн відповідно. Хоч в АТ «Ощадбанк» присутнє гарантування вкладів з боку держави незалежно від їхньої суми, АТ КБ «ПриватБанк» — на першому місці в рейтингу.

Хороші показники також у банків з іноземним капіталом, до яких віднесемо АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «УкрСиббанк», АТ «ОТП БАНК» — 34 570 млн грн, 27 569 млн грн, 18 337 млн грн відповідно. Не здає свої позиції серед вкладників й АТ «АЛЬФА-БАНК», що на третьому місці в рейтингу із загальною сумою депозитів у розмірі 39 507 млн грн. Утім, не всі «дочки» іноземних структур показали відмінні результати. Так, польський банк АТ «КРЕДОБАНК» на 14-му місці із загальною сумою вкладів 8 431 млн грн, а 15-те місце займає АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК», який входить у німецьку міжнародну холдингову компанію ProCredit Holding із сумою депозитів 7 683 млн грн.

У процесі вибору джерел формування і напрямів розміщення коштів важливого значення набуває ціна банківських ресурсів, тобто процентна ставка.

Стосовно процентних ставок за депозитами, то спостерігається їхнє поступове зниження. Така ситуація перш за все пояснюється зниженням облікової ставки НБУ, яка є одним із монетарних інструментів, ключовою ставкою, виступаючи орієнтиром залучених і розміщених грошових коштів для банків та інших суб'єктів грошово-кредитного ринку (рис. 1).

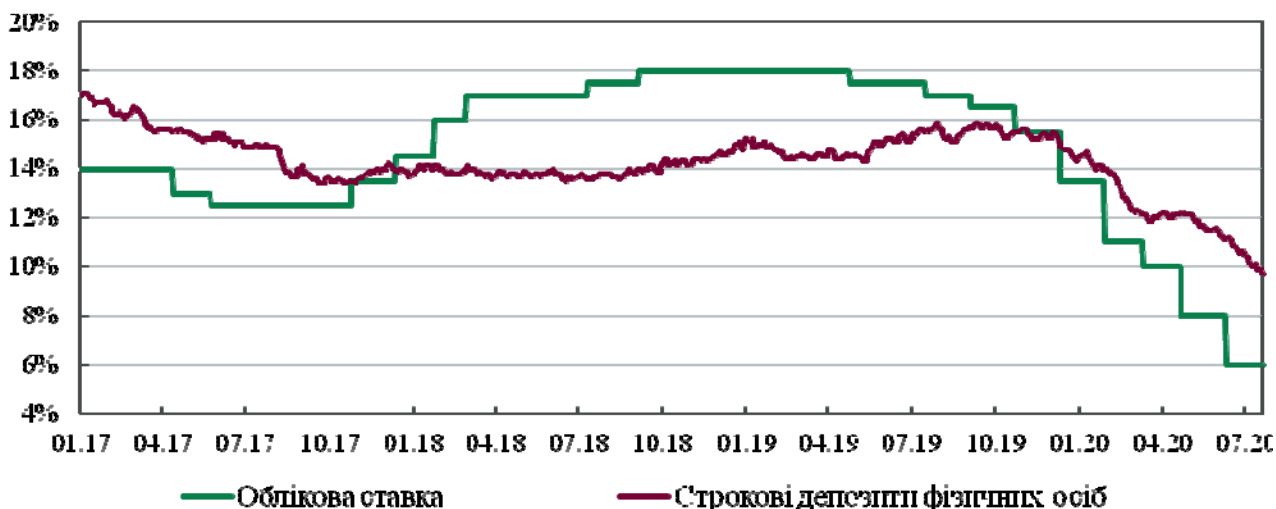

Рис. 1. Облікова ставка НБУ і вартість нових депозитів у гривнях у 2017—2020 рр., % річних

Джерело. [1].

Як видно з рис. 1, на початку 2017 року облікова ставка НБУ була на рівні 14 %, проте протягом 2018—2019 рр. поступово зростала і досягла максимального значення — 18 % річних. А 2020-го її значення зменшувалося і в липні становило 6 % річних, у вересні залишившись на тому самому рівні.

Щодо процентних ставок за депозитами, то на початок 2018 року їхнє значення було на рівні 14,06 % у гривнях, 3,13 % у доларах США і 2,05 % у євро, а на початок 2019-го — 15,68, 3,12 і 1,91 % відповідно. На початку 2020 року бачимо зниження ставок за депозитами, порівняно з аналогічним періодом 2019-го: у гривнях на 1,35 в. п., у доларах США — на 1,12 в. п. і в євро — 1,03 в. п. (рис. 2).

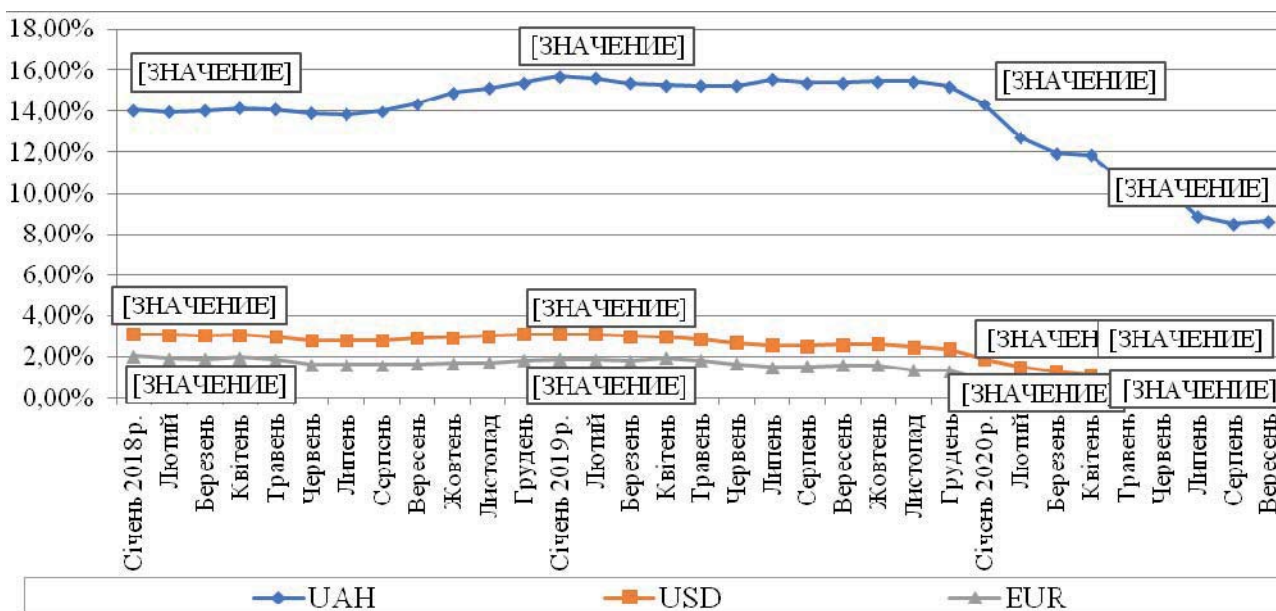

Рис. 2. Динаміка депозитних ставок банківських установ (середній показник за всіма періодами) у 2018—2020 рр.

Джерела: [1; 3].

Після переходу до адаптивного карантину знову відновилося зниження ставок за депозитами фізичних осіб за всіма строками і валютами, яке сповільнилося наприкінці березня. За 12-місячними депозитами у гривнях — на 2,3 в. п. (до 8,52 % річних у вересні

2020 р.). У доларах США ставки майже не змінилися і були на рівні близько 0,95 % річних за 12-місячними депозитами, історично низькими були ставки за депозитами в євро — 0,43 % (див. рис. 2).

Аналіз процентних ставок у розрізі банків за країною походження відображає, що в національній валюті найвищі ставки закладами терміном на 1, 3, 6 та 12 місяців спостерігаються серед українських банків: АТ КБ «ПриватБанк», АТ «Ощадбанк», АТ «ПУМБ», АБ «УКРГАЗБАНК», АТ «Укрексімбанк», АТ «БАНК КРЕДИТ ДНІПРО», АТ «ТАСКОМБАНК»; щодо ставок терміном на 18 місяців, то банки з російським капіталом (АТ «АЛЬФА-БАНК» і АТ «СБЕРБАНК») займають лідируючі позиції — 9 % річних, найнижча ставка серед європейських банків (АТ «УКРСИББАНК», АТ «Райффайзен Банк Аваль», АТ «ОТП Банк», АТ «КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК») — 5 % річних (рис. 3).

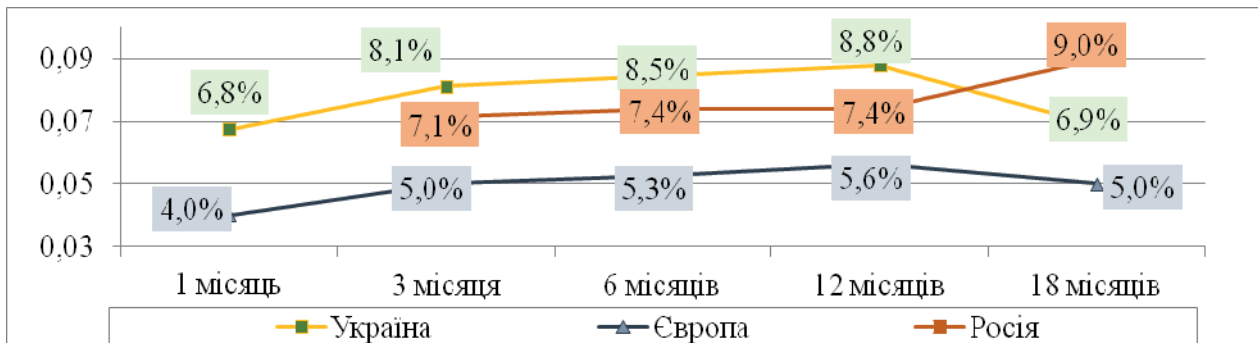

Рис. 3. Середні ставки в банках за країною походження у вересні 2020 р., грн
Джерела: [1—3].

Щодо процентних ставок за депозитами в доларах США, то спостерігається аналогічна ситуація, як і за ставками в національній валюті; за ставками терміном 1, 3, 6 і 12 місяців лідерами є ставки українських банків, за 18 місяців — російських, європейські при цьому залишаються найнижчими.

Ситуація за процентними ставками для вкладів у євро є іншою, протягом усіх термінів депозитів українські ставки є найбільш конкурентними, тим часом ставки іноземних банків — достатньо низькими (рис. 4).

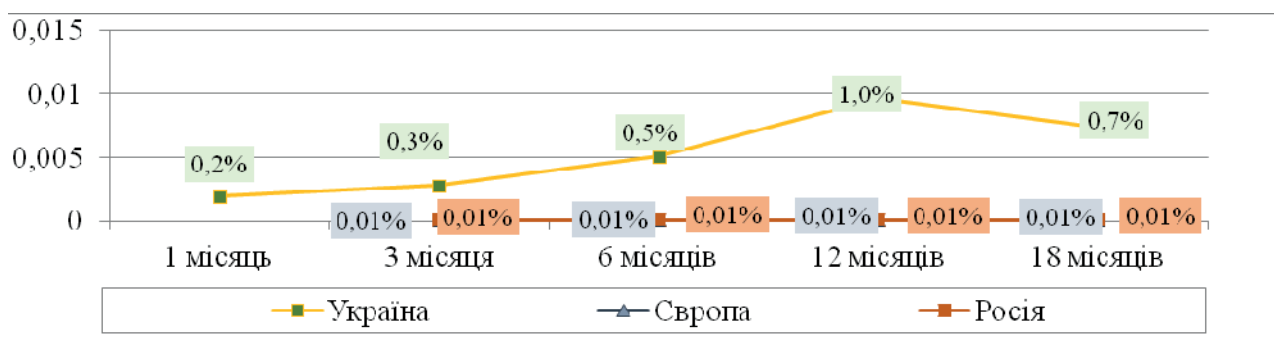

Рис. 4. Середні ставки в банках за країною походження у вересні 2020 року, євро
Джерела: [1—3].

Дослідивши цінові пропозиції депозитів серед великих банків, можемо стверджувати, що на гривневих депозитах на рік усе ще можна заробити 9—10 % річних, на валютних, зокрема в доларах США — 2,25 % та в євро — 1,75 %. Але фінансові установи продовжують знижувати дохідність вкладів.

Отже, основні ринки банківських послуг перебувають у відносно стабільному стані. Незважаючи на зміни керівництва НБУ, потік негативної інформації щодо COVID-19,

падіння доходів у реальному секторі економіки та девальвацію обмінного курсу з початку року майже на 18 % залишки коштів з початку 2020 року збільшилися як у фізичних, так і у юридичних осіб. Поясненням цього може бути лише ефективно організована депозитна діяльність, що може стати визначним фактором надійності, фінансової стабільності та передумовою досягнення показників платоспроможності і ліквідності банківських установ, що провадять свою діяльність на території України.

Через таку нестабільну ситуацію у зв'язку з пандемією COVID-19 важко спрогнозувати депозитну політику банків на найближчих три роки. Якщо ситуація буде залишатися стабільною, депозитна діяльність буде приблизно на такому самому рівні, яка була у 2019—2020 роках. Однак є припущення, що з масовою вакцинацією рівень захворюваності буде значно меншим, а це, у свою чергу призведе до активації підприємницької діяльності, відновлення та ефективної роботи всіх сфер життєдіяльності, банківської в тому числі.

Варто зауважити, що на приріст депозитів впливають багато факторів, які можна поділити на прямі та опосередковані.

Прямими чинниками може бути іміджева політика і власна діяльність банків. Опосередкованими факторами вважаються ті, які впливають ззовні і не пов'язані з банківською діяльністю. Серед них можемо виділити такі найважливіші [7]: рівень заробітної плати, рівень безробіття, рівень ВВП.

При побудові прогнозу в основу покладено два протилежні сценарії (табл. 1).

Таблиця 1

Альтернативні сценарії прогнозу

Сценарії	Особливість / Відмінність	Імовірність справдження	Оцінка експертів*
 <p>ОПТИМИСТИЧНИЙ</p>	<p>Швидке подолання поширення коронавірусної інфекції COVID-19 завдяки заходам, які активно застосовуються по всьому світу. Досвід, здобутий за період боротьби з пандемією, та якісна переоцінка системи цінностей суттєво позначиться на економічних зв'язках і розподілі грошових потоків</p>	Малоймовірна	Близько 10 відсотків опитаних експертів вважають, що відсутній ризик виникнення інших хвиль пандемії COVID-19 у світі у 2020—2021 роках
 <p>КРИЗОВИЙ</p>	<p>Розгортання інших хвиль поширення коронавірусної інфекції COVID-19 (у тому числі запровадження упродовж 2021 року карантинних заходів) і як наслідок помірного відновлення світової економіки або навіть глобальної фінансово-економічної кризи, про яку попереджають міжнародні й вітчизняні експерти. Погіршення розвитку динаміки вітчизняної економіки, зважаючи на високу залежність України від зовнішньої економічної кон'юнктури.</p> <p>В основному розвиток економіки характеризуватиметься падінням зовнішньоекономічної та виробничої діяльності основних видів промисловості, звуженням вітчизняного ринку фінансових послуг, прискореними інфляційними та девальваційними процесами, погіршенням купівельної спроможності населення та низькою інвестиційною активністю у країні</p>	Значна ймовірність (50 відсотків і більше)	Близько 60 відсотків опитаних експертів вважають, що у 2020-х роках вірогідність реалізації ризику виникнення інших хвиль пандемії COVID-19 у світі є високою, а 2021 року близько чверті експертів вважають високою вірогідність реалізацію ризику

* Оцінка реалізації зовнішнього ризику «Виникнення інших хвиль пандемії COVID-19 у світі» відповідно до опитування, що проводилось Мінекономіки в рамках проведення Консенсус-прогнозу «Вплив COVID-19 на економіку і суспільство — постпандемічний розвиток». У 2022 та 2023 роках вірогідність реалізації та вплив цього ризику на економіку країни експертами була оцінена як малоймовірна.

Джерело. [6].

За оптимістичним сценарієм прогнозується прискорене зростання економіки, починаючи з 2021 року, що дозволить наприкінці 2023 року перевищити рівень розвитку 2019-го на 11 відсотків (за базовим сценарієм — на 8,7 відсотка). У середньому за період 2021—2023 рр. зростання ВВП прогнозується на рівні 5,2 відсотка щороку з прискоренням зростання до 5,6 відсотка у 2023 році (за базовим сценарієм у середньому на 4,5 відсотка з урахуванням зростання ВВП на 4,7 відсотка у 2023 році). Банківська система більшою мірою братиме участь у фінансуванні розвитку реального сектору економіки.

Альтернативний кризовий сценарій розвитку базується на припущеннях щодо розгортання інших хвиль поширення коронавірусної інфекції (у тому числі і упродовж 2021 року, коли можливе поновлення необхідності запровадження карантинних заходів у країні), і, як наслідок, входження світової економіки в затяжну рецесію. З огляду на значну експортноорієнтованість економіки України низький попит і ціни на світових ринках зумовлять уповільнення в порівнянні з базовим сценарієм темпів зростання експорту товарів та послуг (до 1,9 відсотка у 2021—2023 роках у середньому за період проти 5,8 відсотка за базовим сценарієм) при уповільненні зростання імпорту (до 2,2 відсотка проти 10,6 відсотка відповідно). За цим сценарієм прогнозується падіння ВВП у 2021 році на рівні 4—5 відсотків з подальшим помірним зростанням у середньому за період 2022—2023 рр. на рівні 1,8 відсотка щороку (за базовим сценарієм — на 4,5 відсотка відповідно).

Беручи до уваги вищезазначені сценарії розвитку ситуації, пропонуємо реалістичний сценарій розвитку економіки і банківської системи. Вакцинація, що вже активно розпочалася за кордоном, і лише починає набирати обертів в Україні, поступово зменшуватиме рівень захворюваності і знижуватиме різноманітні обмеження всередині країн. Це сприятиме розвитку підприємництва, зниженню рівня безробіття, збільшенню туризму, зростанню мобільності робочої сили і підвищенню заробітних плат. За такого сценарію можемо спрогнозувати поліпшення за трьома ключовими показниками, які впливають на приріст депозитів, а саме: рівень заробітної плати, безробіття і ВВП (табл. 2).

Таблиця 2

Прогноз факторів впливу на приріст депозитів

№ пор.	Фактор впливу (показник)	Роки				
		2019	2020	2021	2022	2023
		звіт	прогноз	прогноз	прогноз	прогноз
1	ВВП номінальний, млрд грн	3974,6	3975,2	4505,9	5089,4	5689,7
2	ВВП реальний, у % до попереднього року	103,2	95,2	104,6	104,3	104,7
3	Середньомісячна заробітна плата, грн	10497	11254	13632	15414	17169
4	Середньомісячна заробітна плата номінальна, скоригована на індекс споживчих цін, у % до попереднього року	109,8	104,3	112,1	106,0	105,1
5	Рівень безробіття населення у віці 15—70 років за методологією Міжнародної організації праці	8,2	9,4	9,2	8,5	8,0

Джерело. [6].

Проте не варто нівелювати і потенційні ризики неекономічного характеру, що можуть виникнути і погіршити ситуацію протягом наступних трьох років. Зокрема, парламентська криза, яку прогнозують чимало політологів через відсутність коаліції, загострення воєнного конфлікту на Сході України, президентські вибори 2024 року. В історії новітньої України є чимало випадків, коли саме політичні фактори призводили до нестабільності на банківському ринку. Також не варто виключати і можливість появи нових пандемій або ж нових штамів коронавірусної інфекції. Ці фактори, як разом, так і кожен окремо, можуть не дати реалізувати оптимістичний сценарій. Саме тому реалістичний сценарій розвитку економіки України та банківського сектору є найбільш вірогідним. Реалістичний сценарій передбачатиме позитивну динаміку у зростанні базових економічних показників, що впливатиме на зростання обсягів депозитних ресурсів у банках, водночас враховуватиме потенційні ризики неекономічного характеру, що можуть дестабілізувати ситуацію.

Висновки. Як бачимо, практично всі показники поліпшуються, а це, у свою чергу, вплине на приріст депозитів. Усі три показники пов'язані щільним зв'язком між собою. Так, зниження рівня безробіття свідчить про працевлаштування населення, зростання заробітної плати призводить до появи заощаджень у населення, які можна розмістити під відсоток на депозитний рахунок у банку, а зростання показника за структурою та динамікою ВВП свідчить про поліпшення загального економічного становища країни.

Отже, ураховуючи базовий сценарій прогнозу і подолання пандемії COVID-19, вітчизняна банківська система, зокрема в частині депозитної та кредитної діяльності, досягне високого результату протягом наступних трьох років.

Таким чином, можемо стверджувати, що депозитна діяльність є забезпечувальною ланкою функціонування комерційних банків.

У сучасних умовах нестабільної політико-економічної ситуації спостерігається нестабільний розвиток депозитної діяльності, адже визначається певними негативними тенденціями, що проявляються у переважанні у складі депозитних ресурсів форми вкладів до запитання у формі коштів на поточних рахунках, а також переважанням вкладів юридичних осіб, що зумовлено високим рівнем недовіри до банківської системи населення.

Тому для розвитку депозитної діяльності важливим є вдосконалення системи менеджменту ризиків та розроблення ефективної моделі мінімізації їхнього впливу, підвищення довіри до банківських установ та ведення якісної маркетингової політики банків.

Література

1. Огляд банківського сектору, серпень 2020 року / Національний банк України. 2020. 5 серпня. URL : <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-bankivskogo-sektoru-serpen-2020-roku>.
2. Офіційний сайт АТ «Ощадбанк». URL : <https://www.oschadbank.ua/ua>.
3. Офіційний сайт Національного банку України. URL : <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.
4. Deposit interest rate by country. *TheGlobalEconomy.com*. URL : https://www.theglobaleconomy.com/rankings/deposit_interest_rate.
5. Директива 2014/49/ЄС Європейського парламенту від 16 квітня 2014 року щодо схем гарантування депозитів. URL : <http://goo.gl/w24sW9>.
6. Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2021—2023 роки / Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL : <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=98c3a695-56bb-42ba-b651-60ce1f899654&title=PrognozEkonomichnogoISotsialnogoRozvitkuUkrainiNa2021-2023-Roki>.
7. Волохата В. С. Фактори формування депозитних ресурсів банку. *Бізнес Інформ*. 2013. № 8. URL : http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2013-8_0-pages-310_316.pdf.
8. Матвієнко І. Л. Ринок депозитних послуг в Україні: становлення, сучасні тенденції та динаміка розвитку. *Економічний вісник Університету*. 2018. № 36/1. С. 236—243.
9. Росола У. В., Кузьма Н. М. Оцінка сучасного стану депозитного ринку України. *Науковий вісник Мукачівського державного університету*. 2018. № 1 (9). С. 174—180.
10. Levine R. E., Chen L., Mingzhu T., Xie W. How Did Depositors Respond to Covid-19? *NBER Working Paper*. 2020. October. № 27964. URL : <https://ssrn.com/abstract=3714456>.
11. Perkins D. W., Labonte M., Gnanarajah R., Scott A. P. COVID-19 and the Banking Industry: Risks and Policy Responses. Congressional Research Service. URL : <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46422>.
12. Carletti E., Claessens S., Fatás A., Vives X. The Bank Business Model in the Post-Covid-19 World. *The Future of Banking*. 2020. № 2. 180 p.
13. Рейтинг надєжних банков України в 2021 году. *Banker*. URL : <https://banker.ua/officialrating>.

Статтю рекомендовано до друку 25.03.2021 © Фостяк В. В., Танчак Я. А., Другова В. Т., Алексєєв І. В., Бодарчук М. К.

References

1. Natsionalnyi bank Ukrainy. (2020, August 5). *Ogliad bankivskoho sektoru, serpen 2020 [Review of the banking sector, August 2020]*. Retrieved from <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-bankivskogo-sektoru-serpen-2020-roku> [in Ukrainian].
2. АТ «Oshchadbank». (n. d.). *Ofitsiynyi sait [Official site]*. Retrieved from <https://www.oschadbank.ua/ua> [in Ukrainian].
3. Natsionalnyi bank Ukrainy. (n. d.). *Ofitsiynyi sait [Official site]*. Retrieved from <https://www.bank.gov.ua/control/uk/index> [in Ukrainian].
4. Deposit interest rate by country. (n. d.). *The GlobalEconomy.com*. Retrieved from https://www.theglobaleconomy.com/rankings/deposit_interest_rate.
5. Yevropeyskiy parlament. (2014). *Dyrektyva 2014/49/Yes vid 16 kvitnia 2014 roku shchodo skhem harantuvannia depozytiv [Directive 2014/49/EC of 16 April 2014 on deposit-guarantee schemes]*. Retrieved from <http://goo.gl/w24sW9> [in Ukrainian].
6. *Prognoz ekonomichnoho i sotsialnoho rozvytku Ukrainy na 2021—2023 roky [Forecast of economic and social development of Ukraine for 2021—2023]*. (n. d.). Retrieved from <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=98c3a695-56bb-42ba-b651-60ce1f899654&title=PrognozEkonomichnogoISotsialnogoRozvitkuUkrainiNa2021-2023-Roki> [in Ukrainian].
7. Volokhata, V. I. (2013). Faktory formuvannia depozytnykh resursiv banku [Factors of formation of deposit resources of the bank]. *Biznes Inform — Business Inform*, 8. Retrieved from http://www.business-inform.net/export_pdf/business-inform-2013-8_0-pages-310_316.pdf [in Ukrainian].

8. Matviienko, I. L. (2018). Rynok depozytynykh posluh v ukraini: stanovlennia, suchasni tendentsii ta dynamika rozvytku [Deposit services market in Ukraine: formation, current trends and dynamics of development]. *Ekonomichnyi visnyk Universytetu — Economic Bulletin of the University*, 36/1, 236—243 [in Ukrainian].
 9. Rosola, U. V., & Kuzma, N. M. (2018). Otsinka suchasnoho stanu depozytnoho rynku Ukrainy [Assessment of the current state of the deposit market of Ukraine]. *Naukovyi visnyk Mukachivskoho derzhavnoho universytetu — Scientific Bulletin of Mukachevo State University*, 1 (9), 174—180 [in Ukrainian].
 10. Levine, R. E., Chen, L., Mingzhu, T., & Xie, W. (2020, October). How Did Depositors Respond to Covid-19? *NBER Working Paper*, w27964. Retrieved from <https://ssrn.com/abstract=3714456>.
 11. Perkins, D. W., Labonte, M., Gnanarajah, R., & Scott, A. P. COVID-19 and the Banking Industry: Risks and Policy Responses. Congressional Research Service. Retrieved from <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/R/R46422>.
 12. Carletti, E., Claessens, S., Fatás, A., & Vives, X. (2020). The Bank Business Model in the Post-Covid-19 World. *The Future of Banking*, 2. 180 p.
 13. *Rejting nadezhnyh bankov Ukrainy v 2021 godu [Rating of reliable banks in Ukraine in 2021]*. (n. d.). *Banker*. Retrieved from <https://banker.ua/officialrating> [in Russian].
- The article is recommended for printing 25.03.2021* © Fostyak V., Tanchak Ya., Druhova V., Aliksieiev I., Bondarchuk M.